

**UCHWAŁA NR LXXII.595.2024
RADY GMINY PSZCZEW**

z dnia 25 kwietnia 2024 r.

w sprawie skargi na radnego

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023r. poz. 40, 572, 1463, 1688) w związku z art. 227, art. 229 pkt 1 i 3, art. 231 § 1 oraz art. 237 § 3 w związku z art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 572) uchwała się, co następuje:

§ 1. Wniesioną w dniu 22 lutego 2024r. skargę na radnego Rady Gminy Pszczew (znak sprawy RG.0004.76.2024), uznaje się za niedopuszczalną.

§ 2. Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia skargi znajduje się w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 3. O sposobie rozpatrzenia skargi Przewodniczący Rady zawiadomi skarżącego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Romuald Tankielun

Załącznik do uchwały Nr LXXII.595.2024

Rady Gminy Pszczew

z dnia 25 kwietnia 2024 r.

Uzasadnienie

W dniu 22 lutego 2024r. do Rady Gminy Pszczew wpłynęła skarga dotycząca niewłaściwego zachowywania się radnego Rady Gminy Pszczew w miejscu zamieszkania. W dniu 21 marca 2024r. skarga została przekazana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Pszczew.

Komisja po przeanalizowaniu skargi wydała opinię uznając skargę za niedopuszczalną.

Podkreślenia wymaga, że złożona skarga nie ma bezpośredniego związku z wykonywaniem przez Radnego jego mandatu, lecz związana jest z jego zachowaniem w miejscu zamieszkania.

Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 572) – dalej jako „kpa”, przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwienie spraw. Podkreślenia wymaga, że instytucja skargi znajduje zastosowanie jedynie do spraw, które mają charakter spraw z zakresu administracji publicznej.

Z przytoczonego przepisu w sposób jednoznaczny wynika, że nie odnosi się on do każdego zachowania osób pełniących określone funkcje, lecz wyłącznie do wykonywania przez nie powierzonych im zadań z zakresu administracji publicznej. Już choćby z tej przyczyny niedopuszczalne jest wniesienie przedmiotowej skargi, która dotyczy zachowania radnego w miejscu zamieszkania i nie ma żadnego związku z realizowanym mandatem.

W odniesieniu do zarzutów dotyczących naruszenia dóbr osobistych – czci (która łączy w sobie dobre imię oraz godność osobistą) skarżący powinien dochodzić swoich roszczeń na podstawie przepisów prawa cywilnego. Postępowanie skargowo – wnioskowe ukierunkowane jest na sposób działania organu lub pracownika organu i ma na celu ujawnienie zarzucanych nieprawidłowości i ich ocenę przez organ wyznaczony przepisami kpa. Postępowanie skargowe nie zmierza zatem do wiążącego dla strony rozstrzygnięcia sprawy (cywilnej, pracowniczej, karnej). Zarzuty związane z naruszeniem dóbr osobistych mogą być oceniane przez sąd powszechny. Natomiast postępowanie skargowe jako odrębny rodzaj postępowania zostanie uruchomione, gdy skarga nie daje podstaw do żądania wszczęcia postępowania administracyjnego ogólnego ani szczególnego, a także nie może stanowić podstawy wniesienia powództwa ani wniosku czy skarg zmierzających do wszczęcia postępowania sądowego.

Z powyższego wynika, że Rada nie ma kompetencji do oceny czy doszło do naruszenia dóbr osobistych, a wyłącznie właściwym w tym zakresie jest sąd powszechny.

W dalszej kolejności przyjdzie wskazać, że przepisy powszechnie obowiązującego prawa dotyczące postępowania skargowego uregulowanego w Dziale VIII ustawy kpa nie wskazują rady gminy jako organu właściwego do rozpatrywania skarg na sposób wykonywania obowiązków lub zachowanie radnego.

Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym regulują obowiązki radnego w zakresie sposobu wykonywania przez niego mandatu. Zgodnie z przyjętą zasadą sprawowanie mandatu radnego nie może być w żaden sposób ograniczane, zarówno przez wyborców jak i samą radę. Radny reprezentuje wspólnotę samorządową na zasadzie wolnego mandatu, w ramach konstytucyjnie chronionej wolności sumienia. Także w innych ustawach, regulujących kwestie związane z mandatem radnego, w szczególności w ustawie z dnia 5 stycznia 2011r. Kodeks wyborczy, brak jest takiego przepisu, który zezwalałby na ograniczanie swobody radnego w wykonywaniu przez niego mandatu. Oczywistym jest, że radny może ponosić odpowiedzialność np. cywilnoprawną za swoje zachowanie. Jednakże roszczeń w tym zakresie należy dochodzić we właściwym trybie, przed sądem powszechnym. Poza tymi przypadkami, gdy zachodzą podstawy do pociągnięcia Radnego do odpowiedzialności na podstawie przepisów szczególnych, powszechnie przyjmuje się, że ponosi on odpowiedzialność wyłącznie polityczną, przed Wyborcami. Odpowiedzialność ta jest ograniczona wyłącznie do konieczności poddania się weryfikacji przy kolejnych wyborach.

Konsekwencją opisanego braku sankcji administracyjnych za zachowanie się bądź też sposób realizacji przysługującego radnemu mandatu jest także brak możliwości złożenia do Rady Gminy skargi na Radnego.

Wprawdzie zgodnie z art. 229 pkt 1 kpa, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrzenia skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa jest wojewoda, a w zakresie spraw finansowych – regionalna izba obrachunkowa, to jednak należy podkreślić, że Wojewoda jest organem właściwym do rozpoznania skargi z art. 227 kpa na wykonywanie zadań i działalność między innymi rady gminy. Art. 229 pkt 3 kpa wskazuje, że jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg rada gminy jest właściwa do rozpatrywania skarg dotyczących zadań lub działalności wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych. Wojewoda jest więc organem właściwym do rozpoznania skargi na wykonanie zadań i działalność rady gminy. Żaden z przytoczonych przepisów nie normuje wprost kompetencji do rozpoznawania skarg na działalność i wykonywanie zadań bądź zachowanie radnego. Kompetencji takiej nie normują też inne punkty art. 229 kpa ani przepisy szczególne.

Skoro zatem ani pkt 1 ani pkt 3 art. 229 kpa, ani też żaden inny przepis szczególny prawa, nie wskazują bezpośrednio podmiotu kompetentnego do rozpoznania skargi na wykonywanie zadań i działalność oraz zachowanie radnego, to rada gminy nie może domniemywać w oparciu o te właśnie przepisy ani kompetencji własnej, ani kompetencji organu nadzoru.

W związku z powyższym brak było również podstaw do zastosowania w przedmiotowej sprawie art. 231 § 1 kpa, zgodnie z którym „jeżeli organ, który otrzymał skargę, nie jest właściwy do jej rozpatrzenia, obowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni, przekazać ją właściwemu organowi, zawiadamiając równocześnie o tym skarżącego, albo wskazać mu właściwy organ”. Przepisy prawa nie określają bowiem organu właściwego do rozpatrzenia tego rodzaju skargi, zaś kompetencji w tym zakresie nie można domniemywać.

Powyższe sprawia, że należy uznać, iż w świetle obowiązujących przepisów nie istnieje upoważnienie rady do dyscyplinowania radnego, a w konsekwencji właściwa rada nie jest organem władnym do rozstrzygania w przedmiocie skargi na działalność osoby wchodzącej w skład tego organu.

W związku z powyższym, uwzględniając istniejący stan prawny, należało uznać przedmiotową skargę za niedopuszczalną.

Pouczenie:

1. Rada Gminy Pszczew informuje, że niniejsza uchwała stanowi zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi w rozumieniu art. 237 § 3 w związku z art. 238 § 1 kpa, od którego nie przysługuje żaden środek odwoławczy ani środek zaskarżenia.

2. Na podstawie art. 238 § 1 kpa, Rada Gminy Pszczew poucza, iż zgodnie z art. 239 § 1 kpa, w przypadku gdy skarga, w wyniku jej rozpatrzenia została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy – bez zawiadomienia skarżącego.